

Från: Jonfjard, Stina [stina.jonfjard@boverket.se]
Skickat: den 1 mars 2013 14:35
Till: Västerås stad (U); Borås kommun (O); Botkyrka kommun (AB); Göteborgsstad(O); Helsingborgs stad (M); Herrljunga kommun (O); Höörs kommun (M); Järfälla kommun (AB); Linköpings kommun (E); Lunds kommun (M); Malmö stad (M); Mora kommun (W); Nacka kommun (AB); Nyköpings kommun (D); Solna kommun (AB); Funktion Kommunstyrelsen; Sundbybergs stad (AB); Södertälje kommun (AB); Tranemo kommun (O); Täby kommun (AB); Umeå kommun (AC); Uppsala kommun (C); Växjö kommun (G); Åre kommun (Z); Örebro kommun (T)
Ämne: Remiss: Boverkets föreskrifter (2013:xx) om alternativa energiförsörjningssystem samt konsekvensutredning, ALT 1
Bifogade filer: image001.gif; Missiv ALT 1.pdf; Remiss BFS 2013-xx ALT 1.pdf; Remiss Konsekvensutredning ALT 1.pdf; Remisslista ALT 1.pdf

Tacksam om denna remiss vidarebefordras till byggnadsnämnden eller motsvarande

Hej!
Översänder remiss Boverkets föreskrifter (2013:xx) om alternativa energiförsörjningssystem samt konsekvensutredning, ALT 1.

Bilagor:
Missiv
Föreslag till föreskrift
Konsekvensutredning
Sändlista

Skicka era remissynpunkter senast 2 april 2013 via e-post till stina.jonfjard@boverket.se eller med brev till Boverket, att. Stina Jonfjärd, Box 534, 371 23 Karlskrona.

Frågor om remissen besvaras av Björn Fredljung, tel. 0455-35 30 49.
Remissen finns även tillgänglig för nedladdning på Boverkets webbplats www.boverket.se

Vänliga hälsningar

Stina Jonfjärd
administratör

Boverket – Myndigheten för samhällsplanering, byggande och boende
Telefon: direkt 0455-35 31 96, växel 0455-35 30 00
Postadress: Boverket, Box 534, 371 23 Karlskrona
stina.jonfjard@boverket.se
www.boverket.se

Enligt sändlista

Remiss: Boverkets föreskrifter (2013:xx) om alternativa energiförsörjningssystem samt konsekvensutredning, ALT 1

Boverket önskar synpunkter på bifogade förslag till föreskrift om alternativa energiförsörjningssystem samt på tillhörande konsekvensutredning.

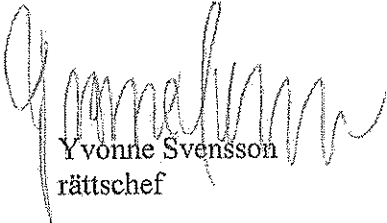
Syftet med den nu föreslagna föreskriften är att göra undantag från skyldigheten enligt 23 § lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader att låta utreda alternativa energiförsörjningssystem innan en ny byggnad uppförs. Föreskriften är avsedd att ersätta den nu gällande, tidsbegränsade undantagsregeln i 18 § Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2007:4) om energideklaration för byggnader (BED) då denna upphör att gälla den 11 juli 2013.

Förutom regler om undantag från skyldigheten att låta utreda alternativa energiförsörjningssystem har Boverket övervägt att, samtidigt med den nu föreslagna föreskriften, även meddela föreskrifter eller allmänna råd om hur utredningar av aktuellt slag ska utföras och om vad de ska innehålla utöver vad som följer av 9 a § förordningen (2006:1592) om energideklaration av byggnader. Som ett led i detta har Boverket vänt sig till ett antal kommuner för att få ta del av till kommunerna ingivna sådana utredningar. Boverket har emellertid inte fått några sådana från någon av de kontaktade kommunerna, vilket tyder på att utredningar av sådant slag förekommer endast i begränsad omfattning. Bland annat mot bakgrund av detta anser sig Boverket för närvarande inte ha underlag för att lägga fram något förslag om utredningarnas utförande och innehåll. Boverket tar dock tacksamt emot synpunkter från remissinstanserna även i fråga om behovet av sådana regler och om vad sådana regler borde innehålla.

Boverket önskar synpunkter på förslaget och på konsekvensutredningen samt på eventuellt behov av ytterligare reglering av den aktuella utredningsskyldigheten senast den 2 april 2013. Remissynpunkterna kan skickas antingen med e-post till stina.jonfjard@boverket.se eller med vanlig post till Boverket, att. Stina Jonfjärd, Box 534, 371 23 Karlskrona.

Remissen går även att ladda ned från Boverkets webbplats, www.boverket.se.

Frågor om remissen kan besvaras av Björn Fredljung, tel. 0455-35 30 49.

Yvonne Svensson
rättschef

Bilagor:

Föreskriftsförslag

Konsekvensutredning

Remisslista

Konsekvensutredning –
Boverkets föreskrifter om
utredning om alternativa
energiförsörjningssystem

REMISS

Innehåll

Sammanfattning	4
Problembeskrivning och syftet med den föreslagna föreskriften	6
Äldre regler	6
Gällande regler	7
Behov av ny reglering	8
Författningsförslaget	8
1. Ej bygglovpliktiga byggnader	9
2. Byggnader med en golvarea mindre än 100 kvadratmeter	9
3 och 4. Byggnader med förnybar energiförsörjning eller energiförsörjning från exempelvis fjärrvärme	9
5. Byggnader utan uppvärmningssystem	10
Frågan om ursprungskälla för elektricitet	10
Beskrivning av alternativa lösningar som finns för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon föreskriftsreglering inte kommer till stånd	13
Uppgifter om vilka som berörs av den föreslagna föreskriften	14
Uppgifter om vilka kostnadsrämsiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen	18
Ekonomiska konsekvenser för byggherrar	19
<i>Samhällelig kostnad givet nollalternativet</i>	20
Ekonomiska konsekvenser för byggnadsnämnder	21
Sammanfattning av de ekonomiska konsekvenserna	22
Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen	23
Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande	25
Behov av speciella informationsinsatser	26
Antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen	27
Vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader .	28
Vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen	29
I vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen	30
Hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen	31
Om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning	32

Övrigt	33
Regelförenkling	33
Miljö	33
Jämställdhet, barn och personer med funktionsnedsättningar	33
Referenser	34

REMISS

Sammanfattning

Det följer av regelverket om energideklaration för byggnader att en utredning om alternativa energiförsörjningssystem ska göras inför uppförande av nya byggnader. Fram till den 11 juli 2013 gäller en undantagsbestämelse som innebär att sådan utredning behöver göras endast för byggnader med en area större än 1 000 kvadratmeter. Boverket har nu tagit fram ett förslag till undantagsföreskrifter som ska gälla för tiden därefter.

I denna konsekvensutredning analyseras Boverkets förslag till föreskrifter om undantag i reglerna vad gäller krav på utredning av alternativa energiförsörjningssystem vid uppförande av byggnad. Föreskrifterna berör särskilt byggherrar, byggnadsnämnder och tekniska konsulter på energiområdet.

Förslaget innebär att följande byggnader undantas från krav på utredning av alternativa energiförsörjningssystem.

- Ej bygglovspliktiga byggnader
- Byggnader vars totala användbara golvarea uppgår till högst 100 kvadratmeter
- Byggnader vars energiförsörjningssystem helt eller till övervägande del baseras på energi från förnybar, icke-fossil, energi, det vill säga vindenergi, solenergi, aerotermisk energi (energi från luft), geotermisk energi, hydrotermisk energi (energi från vatten), havsenergi, vattenkraft, biomassa, deponigas, gas från avloppsreningsverk samt biogas
- Byggnader vars energiförsörjningssystem helt eller till övervägande del baseras på fjärrvärme, fjärrkyla eller energi från kraftvärme eller värmepump
- Byggnader utan något system för uppvärmning

Förslaget innebär att majoriteten av de byggnader som uppförs kommer att undantas från plikten att utföra utredning om alternativa energiförsörjningssystem, i och med att de flesta av byggnaderna som uppförs i landet uppförs på ett sådant sätt att de får en förnybar energiförsörjningskälla eller att energin levereras genom t.ex. fjärrvärme eller värmepump. De byggherrar som givet föreskriftsförslaget även fortsättningsvis åläggs

krav på utredning är sådana som avser bygga en relativt stor byggnad med någon icke förnybar energiförsörjningskälla.

Enligt Boverkets beräkningar innebär undantagsföreskriften en samhällelig besparing på mellan 100 och 190 miljoner kr per år. Samtidigt innebär färre utredningar inte någon beaktansvärd nackdel ur miljösynpunkt eftersom de byggnader som föreslås omfattas av det föreslagna undantaget är sådana vars energiförsörjningssystem redan är förhållandevis miljövänliga eller där energiuttaget är litet och av mindre betydelse för landets energiförsörjning i sin helhet.

Enligt Boverkets bedömning har förslaget till föreskrift en lindrande effekt för företagens och byggnadsnämndernas arbetsförutsättningar.

REMISS

Problembeskrivning och syftet med den föreslagna föreskriften

Boverkets föreskrifter om byggnaders energiprestanda är tillämpningsföreskrifter till lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader och förordningen (2006:1592) om energideklaration för byggnader. Lagen är en del av implementeringen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU av den 19 maj 2010 om byggnaders energiprestanda, nedan kallat energiprestandadirektivet.

Äldre regler

I det tidigare gällande Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/91/EG av den 16 december 2002 om byggnaders energiprestanda föreskrevs, beträffande nya byggnader med en golvyta över 1 000 kvadratmeter, att medlemsstaterna skulle se till att det skedde en bedömning av om alternativa energiförsörjningssystem var tekniskt, miljömässigt och ekonomiskt genomförbara samt att detta skulle beaktas innan byggandet inleddes.

För att implementera direktivet i Sverige infördes lagen om energideklaration för byggnader. Genom lagen, som trädde i kraft den 1 oktober 2006, infördes inte bara skyldighet att genomföra energideklarationer utan även i lagens 23 § skyldighet att under vissa förhållanden låta utreda alternativa energiförsörjningssystem. I bestämmelsen föreskrevs att den som för egen räkning uppförde eller lät uppföra en byggnad med en total användbar golvyta som var större än 1 000 kvadratmeter skulle, innan byggnadsarbetena påbörjades, låta utreda alternativa energiförsörjningssystem för byggnaden och redovisa om sådana system var tekniskt, miljömässigt och ekonomiskt genomförbara för byggnaden. Vidare föreskrevs att redovisningen skulle lämnas till tillsynsmyndigheten.

Samtidigt med lagen infördes även förordningen om energideklaration för byggnader, och kort därefter utfärdades Boverkets föreskrifter och allmänna råd om energideklaration för byggnader (BFS 2007:4), BED 1, vilka trädde i kraft den 1 mars 2007. Varken förordningen eller Boverkets

föreskrifter innehöll någonting om utredning om alternativa energiförsörjningssystem.

Per den 1 oktober 2006 skedde även en ändring i 9 kap. 12 § i den då gällande plan- och bygglagen (1987:10) på så sätt att det föreskrevs att byggnadsarbeten inte fick påbörjas om inte en redovisning av alternativa energiförsörjningssystem hade visats upp för byggnadsnämnden i de fall sådan redovisning krävdes.

Gällande regler

År 2010 ersattes 2002 års energiprestandadirektiv av det nu gällande energiprestandadirektivet. I artikel 6 i detta fastslås, liksom i det tidigare direktivet, en skyldighet att utreda alternativa energiförsörjningssystem. I motsats till vad som gällde enligt det tidigare direktivet är skyldigheten dock inte längre begränsad till byggnader med en golvarea som överskrider 1 000 kvadratmeter utan omfattar alla nya byggnader.

Till följd av det nya direktivet skedde vissa ändringar i lagen om energideklaration för byggnader per den 1 juli 2012. Bland annat ändrades lagens 23 § om alternativa energiförsörjningssystem. Den tidigare begränsningen till byggnader över 1 000 kvadratmeter togs bort. I stället infördes ett andra stycke med bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om utredning enligt första stycket och om undantag från kravet på sådan utredning.

I en ny bestämmelse i 9 a § i förordningen om energideklaration för byggnader, som trädde i kraft den 8 juli 2012, föreskrivs att utredningar av aktuellt slag ska omfatta energiförsörjningssystem som får energi från förnybara energikällor, kraftvärme, fjärrvärme, fjärrkyla eller värmepumpar. Vidare föreskrivs att utredningen får avse enskilda byggnader, grupper av byggnader eller gemensamma typer av byggnader i samma område samt att en utredning om system för fjärrvärme och fjärrkylning får avse samtliga byggnader som är anslutna till ett system i samma område. Bestämmelsen innehåller även ett bemyndigande för Boverket att meddela ytterligare föreskrifter om utredning om alternativa energiförsörjningssystem samt föreskrifter om undantag från kravet på sådan utredning.

Per den 11 juli 2012 ändrades BED 1 genom Boverkets föreskrifter om ändring i verkets föreskrifter och allmänna råd (2007:4) om energideklaration för byggnader (BFS 2012:9), BED 5. Bland annat infördes en ny bestämmelse, 18 §, som föreskriver att kravet på utredning om alternativa energiförsörjningssystem enligt 23 § lagen om energideklaration för byggnader inte ska gälla för byggnader med en total användbar golvarea som är mindre än 1 000 kvadratmeter. Bestämmelsen är tidsbegränsad. Av övergångsbestämmelserna till BED 5 följer att den gäller till och med den 11 juli 2013.

I 10 kap. 23 § i den nu gällande plan- och bygglagen (2010:900) föreskrivs att uppvisande av redovisning av alternativa energiförsörjningssystem enligt 23 § lagen om energideklaration för byggnader i de fall sådan är obligatorisk är en förutsättning för att byggnadsnämnden ska meddela startbesked.

Behov av ny reglering

Som framgår ovan omfattar Boverkets bemyndigande rörande utredning om alternativa energiförsörjningssystem "ytterligare föreskrifter om utredning om alternativa energiförsörjningssystem samt föreskrifter om undantag från kravet på sådan utredning", detta enligt 9 a § förordningen om energideklaration för byggnader.

Den enda föreskrift Boverket har meddelat i fråga om utredning om alternativa energiförsörjningssystem är den tidsbegränsade bestämmelsen i 18 § BED, som upphör att gälla ett år efter dess ikraftträdande, det vill säga den 11 juli 2013. Om Boverket inte agerar innan dess kommer utredningskravet efter detta datum att omfatta alla nya byggnader oavsett storlek och energiegenskaper, vilket framstår som oproportionerligt betungande för till exempel den som uppför en mindre byggnad eller en byggnad som till övervägande karaktär inte är energikrävande. Det finns således ett behov av ta fram permanenta föreskrifter om undantag från kravet på utredning för byggnader av visst slag. Eftersom föreskrifterna närmast har koppling till byggprocessen kommer de att vara fristående och alltså inte ingå i vare sig BED eller Boverkets byggregler, BBR.

Författningsförslaget

Skyldigheten att utreda alternativa energiförsörjningssystem skulle, utan undantagsföreskrifter, gälla vid varje uppförande av en ny byggnad. Med den föreslagna undantagsbestämmelsen avser Boverket att undanta vissa byggnader från kravet att utreda alternativa energiförsörjningssystem, detta för att inte tynga byggherrar med en omfattande utredningsbörd till liten eller ingen nytta.

Utredningsskyldigheten innebär visserligen inte någon plikt för byggherrarna att anpassa sina byggplaner till utfallet av utredningen, men den skulle däremot kunna bidra till att byggherrarna mer ingående överväger olika system för energiförsörjning och ge ett underlag för dessa överväganden. Mot bakgrund av detta finner Boverket att utredningsskyldigheten bör koncentreras till de byggprojekt där den gör störst nytta. Dessa kan antas avse uppförande av byggnader av icke obetydlig storlek där den tilltänkta energiförsörjningen baseras på system som kan betecknas som mindre miljövänliga.

Utifrån resonemanget ovan föreslår Boverket att föreskriften ska undanta följande byggnader från krav på utredning av alternativa energiförsörjningssystem:

1. Ej bygglovspliktiga byggnader
2. Byggnader vars totala användbara golvarea uppgår till högst 100 kvadratmeter
3. Byggnader vars energiförsörjning helt eller till övervägande del baseras på energi från förnybar, icke-fossil, energi¹

---

¹ Det vill säga vindenergi, solenergi, aerotermisk energi (energi från luft), geotermisk energi, hydrotermisk energi (energi från vatten), havsenergi, vattenkraft, biomassa, deponigas, gas från avloppsreningsverk samt biogas

4. Byggnader vars energiförsörjningssystem helt eller till övervägande del baseras på fjärrvärme, fjärrkyla eller energi från kraftvärme eller värmepump
5. Byggnader utan något system för uppvärmning

Majoriteten av uppförda byggnader i Sverige antas falla under någon av dessa fem kategorier. De byggnader som inte gör detta är troligtvis ett fåtal större byggnader med ett mindre miljövänligt energiförsörjningssystem.

Nedan följer en utförligare motivering till respektive undantag.

1. Ej bygglovspliktiga byggnader

För mindre byggnader kan utredningsskyldigheten framstå som alltför betungande i relation till den begränsade miljönytta som den kan antas leda till. Det finns därför skäl att undanta små byggnader. Boverket finner att gränsdragningen för undantaget bör anpassas till gränsen för bygglovsplikten på så sätt att utredning inte ska krävas för icke bygglovspliktiga byggnader. Därmed kommer utredning inte att krävas för sådana komplementbyggnader som avses i 9 kap. 4 § första stycket 3 och 9 kap. 6 § första stycket 2 plan- och bygglagen. Undantaget för icke bygglovspliktiga byggnader kommer även att omfatta vissa ekonomibyggnader för jordbruk, skogsbruk och liknande näringar, 9 kap. 3 § plan- och bygglagen. Att även dessa undantas kan inte anses medföra någon miljömässig nackdel i och med att de står för en liten del av energiuuttaget för byggnader i landet, och förväntas göra så även i framtiden.

Kontrollen av att byggherrarna uppfyller sin utredningsskyldighet görs av byggnadsnämnderna inför meddelande av startbesked. Det kontrollmomentet bortfaller i de fall bygglov och startbesked inte krävs för nya byggnader. Även mot den bakgrunden framstår det som befogat att undanta icke bygglovspliktiga byggnader eftersom det beträffande dessa saknas ett fungerande system för uppföljning av att utredning sker.

2. Byggnader med en golvarea mindre än 100 kvadratmeter

Även när det gäller byggnader med en golvarea mindre än 100 kvadratmeter kan utredningsskyldigheten framstå som alltför betungande i relation till den begränsade miljönytta som den kan antas leda till. Dessutom finns det inom intervallet 0-100 kvadratmeter många byggnader som endast värms upp vid enstaka tillfällen, t.ex. fritidshus. Energiuttaget av dessa byggnader är således litet och av mindre betydelse för landets energiförsörjning i sin helhet.

3 och 4. Byggnader med förnybar energiförsörjning eller energiförsörjning från exempelvis fjärrvärme

Som ovan anförts bör utredningsskyldigheten koncentreras till byggnader vars tilltänkta energiförsörjning baseras på mindre miljövänliga system. Bedömningen av vilka system som kan betecknas som miljövänliga och som därmed ska motivera undantag från utredningsskyldigheten bör anpassas till energiprestandadirektivet och till det svenska gällande regelverket.

I inledningen till energiprestandadirektivet uttalas det att minskad energianvändning samt användande av energi från förnybara energikällor

inom bygg- och fastighetssektorn är viktiga åtgärder för att minska unionens energiberoende och dess utsläpp av växthusgaser. I artikel 6.1 andra stycket i direktivet anges ett antal energiförsörjningssystem som betecknas som högeffektiva och vars genomförbarhet ska beaktas vid utredningen av alternativa energiförsörjningssystem. Dessa är decentraliserade energiförsörjningssystem som baseras på energi från förnybara energikällor, kraftvärme, fjärr-/närvärme och fjärr-/närkyla, särskilt om den helt eller delvis baseras på energi från förnybara energikällor, samt värmepumpar. Vidare anges i 9 a § förordningen om energideklaration för byggnader att de alternativa energiförsörjningssystem som en utredning bör omfatta är sådana som får energi från förnybara energikällor, kraftvärme, fjärrvärme, fjärrkyla eller värmepumpar.

Med beaktande av detta finner Boverket att utredningsskyldigheten är mest befogad för byggnader för vilka energiförsörjningssystem av annat slag än de ovan nämnda planeras. De undantagna byggnaderna bör därför vara de vars energiförsörjningssystem baseras på energi från förnybara energikällor, fjärrvärme, fjärrkyla eller energi från kraftvärme eller värmepump.

I fråga om energi från förnybara, icke-fossila, energikällor bör föreskriften bygga på definitionen av detta begrepp i artikel 2.6 i energiprestandadirektivet. Begreppet ska således avse energi från förnybara icke-fossila energikällor, det vill säga vindenergi, solenergi, aerotermisk energi (energi från luft), geotermisk energi, hydrotermisk energi (energi från vatten) och havsenergi, vattenkraft, biomassa, deponigas, gas från avloppsreningsverk samt biogas.

Det kan i en och samma byggnad förekomma mer än ett system för energiförsörjning. För att en byggherre ska undgå utredningsskyldighet bör det inte vara tillräckligt att byggnaden i fråga endast till en mindre del baserar sin energiförsörjning på någon av de i föregående stycken nämnda energikällorna. Byggnadens energiförsörjningssystem ska helt eller till övervägande del baseras på de angivna källorna. Med uttrycket övervägande del avses mer än 50 procent av energiförsörjningen.

5. Byggnader utan uppvärmningssystem

Byggnader som överhuvudtaget inte har något system för uppvärmning undantas från skyldigheten att utreda alternativa energiförsörjningssystem.

Frågan om ursprungskälla för elektricitet

I 1 § 3 i föreskriftsförslaget anges att utredning om alternativa energiförsörjningssystem inte behöver göras för byggnader vars energiförsörjningssystem helt eller till övervägande del baseras på energi från förnybara icke-fossila energikällor.

Mätningar har visat att genomsnittlig elproduktion som hamnar på svensk spotmarknad till 56 procent utgörs av förnybar energi.² Det förhållandet har föranlett Boverket att särskilt överväga frågan om vilken innebörd undantaget i 1 § 3 bör få för byggnader som värms med hjälp av elenergi, dvs. om de byggherrar som uppför sådana byggnader undgår skyl-

² Källa: Energimyndighetens "Energiindikatorer 2012"

dighet att genomföra en utredning om alternativa energiförsörjningssystem med stöd av det undantaget.

Det finns i vart fall tre olika sätt att se på frågan. Ett sätt är att låta sådana byggnader helt omfattas av undantaget i 1 § 3, eftersom elenergin i Sverige som ovan nämnts till övervägande del härrör från förnybar energi. De byggnader som värms med el får till övervägande del anses få sin energi från förnybara energikällor. I punkt 3 i inledningen till energiprestandadirektivet anges att minskad energianvändning samt användande av energi från förnybara energikällor inom bygg- och fastighetssektorn är viktiga åtgärder för att minska unionens energiberoende och dess utsläpp av växthusgaser. Det ovan beskrivna synsättet måste anses tillgodose direktivets ambition att gynna användandet av förnybara energikällor samtidigt som det inte är onödigt betungande för landets byggherrar.

Ett annat sätt att se på bestämmelsen är att det bör ske en bedömning i varje enskilt fall av hurvida en viss byggnad med eluppvärmning anses ha ett energiförsörjningssystem som helt eller till övervägande del baseras på energi från förnybara icke-fossila energikällor och således omfattas av undantaget i 1 § 3. Detta framstår dock inte som praktiskt genomförbart då det är svårt att förutsäga vilket slags elektricitet som i framtiden kommer att levereras till en viss byggnad. Ett sådant synsätt skulle göra bestämmelsen mycket svårhanterlig för de byggherrar och de byggnadsnämnder som ska tillämpa den.

Det tredje synsättet är att byggnader med eluppvärmning inte ska anses omfattas av undantaget i 1 § 3 och att byggherrar som avser att uppföra sådana byggnader således måste låta utreda alternativa energiförsörjningssystem såvida inte någon av de andra undantagsgrunderna i 1 § är tillämplig. Detta kan framstå som en tilltalande lösning då det finns ett miljömässigt intresse av att hushålla med den elektricitet som alstras i Sverige, även om den till stor del härrör från förnybara energikällor, och att det därför kan anses angeläget att utforma regelverket så att det påverkar byggherrarna att förse de byggnader som uppförs med andra energikällor så att den el som produceras i samhället i stället kan användas för andra syften. Att anlägga ett sådant synsätt skulle dock anses vara att gå längre än vad som krävs för att uppnå energiprestandadirektivets syften. Till detta kommer att de förnybara energikällor som anges i 1 § 3 och som bör gynnas, t.ex. vindenergi och vattenkraft, normalt distribueras till hushållen i form av elektricitet utom i de fall byggnaden har en egen kraftanläggning. Utrymmet för att genom föreskriften gynna användning av förnybara energikällor skulle bli begränsat om undantaget skulle omfatta endast sådan förnybar energi som tillfördes byggnaden på annat sätt än genom elektricitet.

Mot bakgrund av det ovan anförda har Boverket stannat vid att undantaget i 1 § 3 i de föreslagna föreskrifterna bör tolkas så att det omfattar även byggnader med el som uppvärmningskälla och att dessa därmed kan undantas från utredningskravet. Mot bakgrund av vad som anges i energiprestandadirektivet om att minskad energianvändning samt användande av energi från förnybara energikällor inom bygg- och fastighetssektorn är viktiga åtgärder för att minska unionens energiberoende och dess utsläpp av växthusgaser finner Boverket att föreskriftens primära syfte bör vara att åstadkomma en styrning mot ökat användande av förnybara energi-

källor. Eftersom elgenererad värme får anses ingå bland dessa energikällor bör det kunna godtas att byggnader med sådan uppvärmning undantas.

Boverkets slutsats skulle visserligen kunna ifrågasättas med hänsyn till att en viss andel av elenergin härrör från icke förnybara källor och att det i sin tur skulle kunna vara problematiskt ur miljösynpunkt om det sammantaget hade varit fråga om stor elförbrukning. För byggnader med elvärme har Boverket emellertid föreskrivit särskilt stränga energieffektivitetskrav i avsnitt 9:2 och 9:3 i BBR. Dessa krav antas väsentligt begränsa möjligheterna att uppföra nya byggnader med annan form av eluppvärmning än sådan som ändå omfattas av andra nu föreslagna undantag, t.ex. värmepumpar. Boverket finner att den andel av icke förnybar energi som åtgår för eluppvärmning av nya byggnader är så pass begränsad att den inte motiverar någon annan slutsats än den ovan redovisade.

REMISS

Beskrivning av alternativa lösningar som finns för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon föreskriftsreglering inte kommer till stånd

Skyldigheten att utreda alternativa energiförsörjningssystem kommer, efter det att nuvarande tidsbegränsade undantagsföreskrift slutar gälla, inte längre vara begränsad till byggherrar som uppför byggnader av visst slag utan kommer att gälla samtliga. Det finns inte något annat sätt för Boverket att åstadkomma en inskränkning av skyldigheten än att göra detta genom nya föreskrifter med stöd av det bemyndigande som myndigheten ges i 9 a § förordningen om energideklaration för byggnader.

Effekterna om någon föreskriftsreglering inte kommer till stånd beskrivs med hjälp av ett nollalternativ. Nollalternativet är det scenario som uppstår ifall den föreslagna regeländringen inte träder ikraft när den nu gällande undantagsregeln upphör att gälla den 11 juli 2013.

I det fall Boverket inte meddelar nya undantagsregler till den 11 juli 2013 kommer byggherrar endast ha att förhålla sig till 23 § i lagen om energideklaration för byggnader samt 9 a § i förordningen om energideklaration för byggnader. Detta skulle innebära att alla byggherrar som uppför en byggnad i Sverige måste utreda alternativa energiförsörjningssystem i enlighet med förordningens krav på vad en sådan utredning ska omfatta. Detta skulle innebära en stor samhällsekonomisk börda till en liten nytta då Sverige redan idag tillgodoser energiförsörjningen i byggnader till relativt stor del genom förnybara energikällor.³

---

³ Se Energimyndighetens rapport "Sammanställning och analys kring utvecklingen av förnybar energi i EU:s medlemsländer", september 2012, avsnitt 2.1.2.

Uppgifter om vilka som berörs av den föreslagna föreskriften

Skyldigheten att utreda alternativa energiförsörjningssystem omfattar den som för egen räkning uppför eller låter uppföra en byggnad, det vill säga byggherren. Det är endast vid uppförande av byggnader som skyldigheten aktualiseras och inte vid ombyggnader, tillbyggnader eller ändringar av annat slag.

Vidare berörs byggnadsnämnderna som har att ta ställning till om en utredning om alternativa energiförsörjningssystem måste göras samt om ingivna utredningar uppfyller specifikationerna enligt 23 § lagen om energideklaration för byggnader och 9 a § förordningen om energideklaration för byggnader och startbesked därmed kan utfärdas. Om en utredning av aktuellt slag inte har tagits fram i ett fall då sådan ska företas får det anses ankomma på byggnadsnämnderna att, senast i samband med det tekniska samrådet, uppmärksamma byggherren på dennes skyldigheter.

I den mån konsultföretag anlitas för framtagande av utredningarna berörs även dessa företag.

Byggherrar

De som berörs av den föreslagna undantagsföreskriften är till att börja med byggherrar som uppför icke bygglovspliktiga byggnader. Det kan antas att dessa i betydande utsträckning utgörs av privatpersoner som endast vid enstaka tillfällen uppför byggnader och då för eget bruk. Vidare berörs de byggherrar som uppför byggnader vars totala användbara golvyta är högst 100 kvadratmeter och de byggherrar som uppför byggnader med ett energiförsörjningssystem av sådant slag som uppräknas i 1 § 3–4 i den föreslagna föreskriften. Det kan antas att dessa byggnader utgör en betydande andel av de nya byggnader som uppförs i Sverige. Till sist berörs byggherrar som uppför en byggnad utan något uppvärmningssystem.

Eftersom utredningskravet gäller de byggnader som ska uppföras innebär det att det föreligger ett samband mellan antalet bygglov för uppförande av ny byggnad som kommer upp till överläggning och hur

många utredningar som ska genomföras.⁴ För 2011 redovisar Statistiska centralbyrån (SCB) följande statistik vad gäller beviljade bygglov⁵:

Tabell 1 Antal beviljade bygglov 2011, fördelat på byggnadstyp

Byggnadstyp	
Småhus	8295
Flerbostadshus	1149
Fritidshus	2441
Specialbostäder	148
Lokalhus	2689
Totalt (Σ)	Σ 14722

Man bör notera att det i byggnadstypkategorin lokalhus ingår även kommersiella och industriella byggnader som uppförs i byggbeståndet. Ett fåtal av byggnaderna i kategorin lokalhus kommer troligen inte att undantas givet föreskriftsförslaget, och därmed vara utredningspliktiga även efter föreskriftsförslagets ikraftträdande. Detta handlar dock om ett mycket litet antal byggnader. Utöver dessa antas majoriteten uppförda småhus, flerbostadshus, fritidshus, specialbostäder och lokaler att undantas från utredningsplikten då dessa kan antas antingen vara under 100 kvadratmeter (punkt 2 i föreskriftsförslaget), ha en förnybar energikälla (punkt 3 i föreskriftsförslaget) eller ha ett energiförsörjningssystem enligt punkt 4 i föreskriftsförslaget. Detta antagande stöds av statistik från energideklarationsregistret, som visar att endast en mycket begränsad andel av de byggnader som uppfördes under åren 2008–2011 har en uppvärmningsform som inte omfattas av de föreslagna undantagen, se tabell 2 nedan.

Det bör dock noteras att tabell 2 inte omfattar de byggnadstyper som undantas från skyldigheten att energideklarerar, t.ex. industribyggnader.

⁴ Detta stämmer endast till viss del då det i förordningen om energideklaration för byggnader föreskrivs att *utredningen får avse enskilda byggnader, grupper av byggnader eller gemensamma typer av byggnader i samma område samt att en utredning om system för fjärrvärme och fjärrkylning får avse samtliga byggnader som är anslutna till ett system i samma område*. För enkelhetens skull antas ändå i denna konsekvensutredning att ett bygglov är lika med en utredning.

⁵ Uppgiften om antal flerbostadshus utgår från en uppgift om antal lägenheter i flerbostadshus. För att få ett schablonvärde avseende antalet flerbostadshus har antalet lägenheter dividerats med 15.

Tabell 2 Uppvärmningsform för byggnader uppförda åren 2008–2011; uppgifter hämtade från Boverkets energideklarationsregister

	2008	2009	2010	2011
Ei (direktverkande, luftburen, vattenburen)	9,0 %	6,2 %	4,5 %	3,8 %
Eldningsolja	0,2 %	0,0 %	0,3 %	0,0 %
Fjärrvärme	41,5 %	39,6 %	28,8 %	53,6 %
Flis, pellets, briketter	0,8 %	0,6 %	0,8 %	0,4 %
Markvärmepump	8,6 %	10,2 %	10,1 %	12,9 %
Gas	0,9 %	0,9 %	0,3 %	0,8 %
Ved	1,1 %	0,7 %	0,0 %	0,0 %
Värmepump (frånluft, luftluft, luftvatten)	37,9 %	41,8 %	55,3 %	28,5 %
Totalt	100 %	100 %	100 %	100 %

Även icke bygglovspliktiga byggnader som uppförs ska undantas enligt föreskriftsförslaget. Detta berör företag som tillverkar och i vissa fall levererar icke bygglovspliktiga byggnader såsom stugor/byggsatser för uppförande. I Sverige rör det sig om ett åttiototal företag med en total omsättning om ca 400 miljoner kronor och med fler än 300 anställda. Bland företagen ingår ett flertal enmansföretag.⁶ Dessutom tillkommer utländska tillverkare och underleverantörer till tillverkare som förlagt sin verksamhet utomlands.

Boverket har varit i kontakt med flera företag som levererar dessa byggnadspaket och har kommit fram till att det har levererats mer än 30 000 sådana icke bygglovspliktiga byggnader, dvs. omkring 6 000 byggnader om året, sedan den 1 januari 2008, då den då gällande 1987 års plan- och bygglag ändrades så att den högsta tillåtna ytan för bygglovsbefriade s.k. komplementbyggnader ökade till 15 kvadratmeter, vilket medförde en expansion i branschen.⁷

Det kan således konstateras att drygt 20 000 byggnader uppfördes i Sverige år 2011.⁸ Mot bakgrund av vad som redovisas i tabell 2 ovan antas att det stora flertalet av dessa har ett energiförsörjningssystem som är av sådant slag att det omfattas av något av undantagen i den föreslagna föreskriften. Baserat på detta kan antas att föreskriftsförslaget skulle undanta närmare 20 000 byggnader per år från kravet på utredning av alternativa energiförsörjningssystem. Detta antagande gäller för kostnadsberäkningarna i följande avsnitt.

Byggnadsnämnder

Byggnadsnämnderna får med Boverkets föreskrifter en väsentligt lättad arbetsbörda jämfört med nollalternativet.

⁶ Nyckeltal sammanställt med uppgifter från *Allabolag.se*. Senast kontrollerat 2012-12-17

⁷ Utifrån korrespondens med branschföreträdare

⁸ Drygt 14 000 bygglovspliktiga, jfr tabell 1, samt ca 6 000 icke bygglovspliktiga.

Konsultföretag

Den föreslagna föreskriften medför att antalet utredningar om alternativa energiförsörjningssystem som behöver göras blir väsentligt lägre jämfört med nollalternativet. I den mån konsulter anlitas för framtagande av sådana utredningar kommer den föreslagna föreskriften att medföra ett minskat antal sådana konsultuppdrag.

REMISS

Uppgifter om vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Konsekvenser som uppstår när Boverkets föreskrifter ändras kan vara ökade eller minskade kostnader. Kostnaderna kan uppstå för olika aktörer, individer, fastighetsägare, byggherrar, tillverkare, kommuner eller stat. Med samhällsekonomiska kostnader avses alla kostnader oavsett vem som bär dem.

Skyldigheten att låta utreda alternativa energiförsörjningssystem är positiv för miljön på så sätt att byggherren ges möjlighet att reflektera över de alternativa system som utredningen i förekommande fall anvisar. Att utredningsskyldigheten nu begränsas genom undantagsföreskrifter medför inte någon beaktansvärd nackdel ur miljösynpunkt jämfört med att låta skyldigheten avse samtliga byggnader vilket sker med nollalternativet. Detta eftersom de byggnader som föreslås omfattas av det föreslagna undantaget är sådana vars energiförsörjningssystem är förhållandevis miljövänliga eller där energiuttaget är litet och av mindre betydelse för landets energiförsörjning i sin helhet. Den miljönytta som följer med krav på utredning om alternativa energiförsörjningssystem är alltså huvudsakligen oförändrad samtidigt som undantagsföreskrifterna leder till en ren samhällelig besparing genom minskade utredningskostnader.

Skyldigheten att utreda alternativa energiförsörjningssystem innebär en resursbelastning för byggherrarna, antingen avseende den egna arbetsinsatsen för dem som gör utredningen på egen hand eller i form av en ekonomisk kostnad för dem som anlitar en konsult. Regelverket innehåller inga begränsningar i fråga om vem som får utföra utredningarna

och hindrar således inte att utredningarna görs av byggherrarna själva. I de fortsatta beräkningarna antar dock Boverket att utredningarna genomförs fackmannamässigt av en konsult.

Även kommunernas byggnadsnämnder belastas av kravet på utredning av alternativa energiförsörjningssystem då de har att ta ställning till dels om den specifika byggnaden kräver en utredning för att erhålla startbeskedet, dels om den gjorda utredningen uppfyller kravspecifikationen i 9 a § förordningen om energideklaration av byggnader.

I föregående avsnitt har antalet utredningar som undantas genom föreskriftsförslaget uppskattats till 20 000 per år. Nedan beräknas kostnaden för dessa utredningar som således ska ses som en samhällsekonomisk kostnadsbörda givet nollalternativet men som en kostnadsbesparing givet föreskriftsförslaget. Vidare beräknas även den administrativa kostnaden som drabbar byggnadsnämnderna i och med att 20 000 utredningar om alternativa energiförsörjningssystem ska bedömas. Även denna kostnad blir en samhällsekonomisk kostnadsbesparing givet föreskriftsförslaget.

Ekonomiska konsekvenser för byggherrar

Kostnaden för att låta en konsult genomföra utredningen om alternativ energiförsörjning beror på byggnadens komplexitet och konsultens timdebitering. Enligt uppgift från branschföreträdare ökar komplexiteten, och därmed tidsåtgången för utredningsarbetet, med antalet möjliga energiförsörjningssystem för den specifika byggnaden.

Följande antaganden har, efter kontakt med branschföreträdare, gjorts vad gäller resursåtgången att låta en fackman genomföra en utredning om alternativa energiförsörjningssystem:

- En fackman inom energikonsumtionsområdet debiterar 800-1 000 kronor per arbetstimme
- Tidsåtgången baserar sig på hur komplex byggnaden är
  - Icke lovpliktig byggnad: 15 minuter
  - Mindre småhus/fritidshus: 30 minuter
  - Småhus: 1-1,5 arbetsdag
  - Flerbostadshus: 1,5-2 arbetsdagar
  - Lokaler: 1-2 arbetsdagar
  - Byggnader som i energideklarationsregistret klassas som komplexa: minst 2 arbetsdagar

Vidare antas att minimidebiteringstiden är en timme dvs. tidsåtgången för att utreda en icke lovpliktig byggnad eller ett fritidshus blir en timme.

Utifrån ovan givna antaganden uppskattar Boverket att en utredning om alternativa energiförsörjningssystem skulle kosta mellan 800 och 16 000 kr beroende på byggnad och timdebitering, eventuellt mer för än mer komplexa byggnader. Resultatet redovisas i tabell 3 nedan.

Tabell 3 Kostnad utredning om alternativa energiförsörjningssystem utifrån givna antaganden

Byggnadstyp	Tidsanspråk (h)	Kostnad per timme (kr)	Kostnad per utredning (kr)
Ej lovpliktig byggnad (friggebodar och liknande)	1*	800-1 000	800-1 000
Mindre småhus/fritidshus	1*	800-1 000	800-1 000
Småhus	8-12	800-1 000	6 400-12 000
Flerbostadshus	12-16	800-1 000	9 600-16 000
Lokaler (kommersiella byggnader, industrianläggningar och liknande)	8-16	800-1 000	6 400-16 000
Varav i energideklarationen klassade som komplexa byggnader	>16	800-1 000	12 800 -

* Minimidebiteringstid

Till exempel skulle en så kallad friggebod kosta 800-1 000 kronor att utreda, en villalikhande byggnad 6 400-12 000 kr och 9 600-16 000 kr för en lokal. Utredningar avseende byggnader som klassas som komplexa i energideklarationsregistret tar enligt uppgift minst 16 timmar att genomföra vilket i så fall kostar minst 12 800 kr.

Som jämförelse till den ovan beräknade kostnaden att låta en fackman utreda alternativa energiförsörjningssystem kan kostnaden att upprätta en energideklaration användas. Boverket uppskattar att det kostar mellan 2 000-10 000 kr⁹ att upprätta en energideklaration beroende på vilken typ av byggnad det handlar om. En utredning av alternativa energiförsörjningssystem antas få en mer statisk prislapp vilket har att göra med att utredningen kommer att bli en så kallad skrivbordsutredning, det vill säga att utredningen utförs utan okulärbesiktning av byggnaden/fastigheten ifråga. I majoriteten av fallen kommer troligtvis en utredning av alternativa energiförsörjningssystem kosta ungefär lika mycket som en energideklaration.

Som anförts ovan bygger resonemanget på antagandet att konsulter anlitas för framtagande av utredningarna. I den mån byggherrarna i stället utför utredningarna själva blir kostnaderna lägre.

Samhällelig kostnad givet nollalternativet

I ovanstående avsnitt har det framgått att en utredning av alternativa energiförsörjningssystem medför kostnader för byggherrar på mellan 800-16 000 kr beroende på byggnadens komplexitet och konsulternas timdebitering. För komplexa byggnader kan kostnaden bli än högre.

⁹ Uppgifter från energideklarationsansvariga på Boverket

Vidare har konstaterats att den föreslagna undantagsregeln kommer att medföra att cirka 20 000 byggnader årligen kommer att undantas från utredningskravet.

Utifrån ovan framtagna uppgifter kan total samhällelig kostnad vad gäller byggherrar uppskattas. Resultatet redovisas i tabell 4 nedan.

Tabell 4 Kostnad utredningskrav fördelat på byggnadstyp

Byggnadstyp	Uppskattat antal ärenden per år*	Kostnad per utredning (kr)	Total kostnad byggherrar – lägre intervallet (Mkr)	Total kostnad byggherrar – högre intervallet (Mkr)
S.k. friggebodar och liknande	6 000	800-1 000	5	6
Mindre småhus/fritidshus	2 500	800-1 000	2	2,5
Småhus	8 300	6 400-12 000	53	100
Flerbostadshus	1 100	9 600-16 000	11	18
Lokaler (kommersiella byggnader, industrianläggningar och liknande)	2 700	6 400-16 000	17	43
Varav i energideklarationen klassade som komplexa byggnader	i.u.	12 800 -	i.u.	i.u.
Totalt (Σ)	Cirka 20 700		90	170

* Antal ärenden är baserat på antal beviljade bygglov för 2011 som totalt var 14 722 stycken plus 6 000 icke bygglovspliktiga byggnader. Se tabell 1

Givet gjorda antaganden innebär Boverkets föreslagna undantagsföreskrift att utredningskostnader i storleksordningen 90-170 miljoner kronor bortfaller per år. Byggnader som klassas som komplexa i energideklarationssystemet skulle, om de hade omfattats av utredningsskyldigheten, medföra en ökad snittkostnad och total samhällelig kostnad.

I den mån konsulter inte anlitas för framtagande av utredningarna blir kostnadsbesparingen väsentligt mindre.

Ekonomiska konsekvenser för byggnadsnämnder

För landets byggnadsnämnder innebär ett utredningskrav för byggherrar mer arbete i flera led. Det moment i byggprocessen till vilket kravet på utredning om alternativa energiförsörjningssystem är kopplat är byggnadsnämndens meddelande av startbesked enligt 10 kap. 23 § plan- och bygglagen. Uppvisande av redovisning av alternativa energiförsörjningssystem i de fall sådan är obligatorisk är en förutsättning för att startbesked ska meddelas. Det ankommer således på byggnadsnämnden att, inför meddelande av startbesked, ta ställning till dels om utredning krävs i det enskilda fallet, dels om en tillfredsställande utredning enligt 9 a § förordningen om energideklaration för byggnader har ingetts av sökanden.

Att ta ställning till om utredning krävs eller ej är något som byggnadsnämnderna måste göra även med de nu föreslagna undantagsreglerna. Även om majoriteten av byggnaderna undantas i den föreslagna föreskriften måste byggnadsnämnden, utifrån uppgifter om bl.a. golvarea och uppvärmningsteknik, bedöma huruvida en utredning behövs.

Vidare ankommer det på byggnadsnämnderna att bedöma om den inlämnade utredningen om alternativa energiförsörjningssystem är tillfredsställande enligt 9 a § förordningen om energideklaration för byggnader. Som tidigare görs antagandet att föreskriftsförslaget undantar cirka 20 000 uppförda byggnader från utredningskravet per år.

Boverket uppskattar grovt att en handläggare vid en byggnadsnämnd i genomsnitt behöver lägga 60 minuter på att avgöra huruvida en utredning är tillfredsställande eller ej.

Vidare antas att en handläggare på en byggnadsnämnd kostar arbetsgivaren 800 kr per timme.

Givet ovan gjorda antaganden och med hjälp av Tillväxtverkets databas Malin beräknas den administrativa besparingen för byggnadsnämnderna till följd av föreskriftsförslaget till 16 miljoner kr per år.

Sammanfattning av de ekonomiska konsekvenserna

Sammanfattningsvis kan det konstateras att Boverkets förslag till undantagsregler från kravet på att upprätta en utredning om alternativa energiförsörjningssystem kommer att innebära, utifrån gjorda antaganden, en besparing för landets byggherrar och byggnadsnämnder i storleksordningen 100-190 miljoner kr per år.

Nyttosidan med utredningskravet, att främja användandet av förnybar energi, antas förbli oförändrad med de föreslagna undantagsföreskrifterna. Detta eftersom de byggnader som omfattas av det föreslagna undantaget är sådana vars energiförsörjningssystem är förhållandevis miljövänliga eller där energiuttaget är litet och av mindre betydelse för landets energiförsörjning i sin helhet. Föreskriftsförslaget medför således en ren besparing för samhället.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Skyldigheten att utreda alternativa energiförsörjningssystem följer av artikel 6 i energiprestandadirektivet. Enligt direktivet avser skyldigheten samtliga byggherrar som uppför en byggnad.

Av artikel 1 i direktivet framgår att dess syfte är att främja en förbättring av energiprestanda i byggnader i unionen samtidigt som hänsyn tas till utomhusklimat och lokala förhållanden samt till krav på inomhusklimat och kostnadseffektivitet. I punkt 3 i inledningen till direktivet anges att minskad energianvändning samt användande av energi från förnybara energikällor inom bygg- och fastighetssektorn är viktiga åtgärder för att minska unionens energiberoende och dess utsläpp av växthusgaser.

I Sverige tillgodoses energiförsörjningen i byggnader till relativt stor del genom användande av förnybara energikällor.¹⁰ De problem som ett långtgående användande av fossila bränslen innebär får anses göra sig gällande med större styrka i andra delar av Europa än i Sverige. Mot bakgrund av detta måste syftet med direktivet anses vara implementerat i Sverige även om undantag från utredningsskyldigheten meddelas på myndighetsnivå, jfr prop. 2011/12:120 s. 48 f.

Att Boverket i enlighet med givna bemyndiganden föreskriver undantag från den generella skyldigheten att utreda alternativa energiförsörjningssystem står inte i strid med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU.

¹⁰ Se Energimyndighetens rapport "Sammanställning och analys kring utvecklingen av förnybar energi i EU:s medlemsländer", september 2012, avsnitt 2.1.2.

Den föreslagna regleringen är inte av sådant slag att anmälan enligt 6 § förordningen (1994:2029) om tekniska regler måste göras.

REMISS

Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande

Av punkt 1 i övergångsbestämmelserna till BED 5 framgår att författningen träder i kraft den dag den utkommer från trycket. Av punkt 2 i övergångsbestämmelserna följer att den nu gällande tidsbegränsade undantagsbestämmelsen i 18 § gäller till och med ett år efter författningens ikraftträdande. Då författningen utkom från trycket den 11 juli 2012 gäller undantagsbestämmelsen till och med den 11 juli 2013. Den nya undantagsbestämmelsen bör träda i kraft då det tidsbegränsade undantaget upphör att gälla.

Det moment i byggprocessen till vilket kravet på utredning om alternativa energiförsörjningssystem är kopplat är byggnadsnämndens meddelande av startbesked enligt 10 kap. 23 § plan- och bygglagen. Uppvisande av redovisning av alternativa energiförsörjningssystem i de fall sådan är obligatorisk är en förutsättning för att startbesked ska meddelas. Det ankommer således på byggnadsnämnden att, inför meddelande av startbesked, ta ställning till dels om utredning krävs i det enskilda fallet, dels om en av sökanden ingiven utredning uppfyller kraven i 9 a § förordningen om energideklaration för byggnader. Mot bakgrund av detta framstår det som mest ändamålsenligt att i övergångsbestämmelsen till den nya föreskriften ange att den ska tillämpas i fall då startbesked meddelas från och med ikraftträdandedagen. Detta uttrycks i övergångsbestämmelsen så att äldre föreskrifter ska tillämpas för byggnader för vilka startbesked har getts före den 12 juli 2013.

Behov av speciella informationsinsatser

Det kommer att finnas ett behov av informationsinsatser inför föreskrifternas ikraftträdande. Detta kommer att ske på Boverkets webbplats.

REMISS

Antalet företag som berörs, vilka
branscher företagen är
verksamma i samt storleken på
företagen

En redogörelse om de företag som förslaget berör återfinns ovan under
rubriken *Uppgifter om vilka som berörs av den föreslagna föreskriften.*

REMISS

Vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader

I tidigare avsnitt har den samhällsekonomiska kostnaden för kravet att utreda alternativa energiförsörjningssystem beräknats. Kravet innebär en resursbelastning för byggherrarna, antingen avseende den egna arbetsinsatsen för dem som gör utredningen på egen hand eller i form av en ekonomisk kostnad för dem som anlitar en konsult. Den föreslagna föreskriften innebär att majoriteten av byggherrarna slipper denna kostnad.

För det fall byggherrarna väljer att anlita konsulter för utredningarna tillkommer ett antal arbetsmoment, t.ex. att begära in offerter och bedöma konsulternas kompetens. Även detta är en resursdrivande uppgift och någonting som hämmar byggherrens verksamhet. Den föreslagna föreskriften innebär således att även denna potentiella administrativa börda försvinner för majoriteten av byggherrarna.

Vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Några tillkommande kostnader eller andra konsekvenser till följd av förslaget utöver vad som har berörts ovan kan inte förutses.

REMISS

I vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Varken det befintliga regelverket eller de föreslagna föreskrifterna innehåller några begränsningar av vem som får utföra utredningarna. Mot bakgrund av detta kan de nu föreslagna reglerna inte anses ha någon påverkan på konkurrensförhållandena för de konsultföretag som kan tänkas utföra utredningar av aktuellt slag.

Föreskriftsförslaget innebär att majoriteten av byggherrarna undantas från utredningskravet. Utredningsskyldigheten kommer, givet föreskriftsförslaget, endast att gälla de byggherrar som uppför byggnader av icke obetydlig storlek där den tilltänkta energiförsörjningen baseras på system som kan betecknas som mindre miljövänliga. Detta antas vara en mycket liten del av byggbranschen och med stora aktörer som troligen på egen hand kan utföra utredningen. Således får de föreslagna undantagsföreskrifterna anses inte ha någon särskild påverkan på företagens konkurrensmöjligheter.

Hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

I samband med arbetet har Boverket inte noterat att de föreslagna föreskrifterna påverkar företag i något annat avseende än vad som redan beskrivits.

REMISS

Om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Vid utformningen av de föreslagna reglerna har det inte framkommit
något skäl till att ta särskilda hänsyn till små företag.

REMISS

Övrigt

Regelförenkling

De föreslagna föreskrifterna medför en ökad regelmängd. Undantagsbestämmelsen uppställer ett antal rekvisit att förhålla sig till för såväl byggherrar som byggnadsnämnder som har att avgöra huruvida undantaget är tillämpligt i ett visst fall. Denna ökade regelbörda måste dock anses vägas upp av den förenkling det innebär i det flertal fall då undantaget kommer att vara tillämpligt och en utredning om alternativa energiförsörjningssystem inte behöver göras. Att inte föreskriva något undantag och således låta utredningsskyldigheten gälla samtliga byggnader efter det att det tidsbegränsade undantaget upphör att gälla skulle kunna anses vara enklare ur ett regelförenklingsperspektiv men skulle inte vara försvarbart med hänsyn till det stora antal utredningar som i så fall skulle behöva göras.

Miljö

Skyldigheten att låta utreda alternativa energiförsörjningssystem är positiv för miljön på så sätt att byggherren ges möjlighet att reflektera över de alternativa system som utredningen i förekommande fall anvisar. Det förhållandet att utredningsskyldigheten nu föreslås begränsas genom föreskrifterna medför inte någon beaktansvärd nackdel ur miljösynpunkt jämfört med att låta skyldigheten avse samtliga byggnader då det nu gällande tidsbegränsade undantaget upphör att gälla den 11 juli 2013. Detta eftersom de byggnader som föreslås omfattas av det föreslagna undantaget är sådana vars energiförsörjningssystem är förhållandevis miljövänliga eller vars energiuttag är litet och av mindre betydelse för landets energiförsörjning i sin helhet.

Jämställdhet, barn och personer med funktionsnedsättningar

De föreslagna reglerna gynnar eller missgynnar inte barn eller personer med funktionsnedsättningar. Inte heller innebär förslaget något vad gäller jämställdheten.

Referenser

Boverket, *Boverkets indikatorer – Analys av utvecklingen på bygg- och bostadsmarknaden med byggprognos*, november 2012
<http://www.boverket.se/Global/Webbokhandel/Dokument/2012/Indikatorer-november-2012.pdf>

Boverket, *Regelsamling för byggande, BBR (BFS 2011:6)*, 2011
<http://www.boverket.se/Global/Webbokhandel/Dokument/2011/Regelsamling-for-byggande-BBR.pdf>

Boverket 2011, *Utvärdering av stödet för konvertering från direktverkande elvärme i bostadshus*, rapport 2011:20

Energimyndigheten, *Energiindikatorer 2012*
<http://webbshop.cm.se/System/TemplateView.aspx?p=Energimyndigheten&view=default&id=c3b74ce9d3d3457ebe74dbc45f925908>

Energimyndigheten, *Sammanställning och analys kring utvecklingen av förnybar energi i EU:s medlemsländer - Förutsättningar för samarbetsmekanismer utifrån EU-ländernas första rapportering (december 2011/våren 2012) sedan handlingsplanerna år 2010*, rapport september 2012,
http://energimyndigheten.se/PageFiles/23329/Rapport_samarbetsmekanismer_SLUTLIG.pdf

www.allabolag.se

Remisslista

Borås stad	Lunds kommun
Botkyrka kommun	Länsstyrelsen i Skåne län
Brasvärmeföreningen	Länsstyrelsen i Stockholms län
Byggherrarna	Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Energi- och Miljötekniska föreningen	Malmö stad
Fastighetsägarna Sverige AB	Mora kommun
Föreningen Sveriges Bygglövsgranskare och Byggnadsnämndsekreterare	Nacka kommun
Föreningen Sveriges Byggnadsinspektörer	Naturskyddsföreningen
Föreningen Sveriges Energirådgivare	Naturvårdsverket
Föreningen Sveriges VVS-inspektörer	Nyköpings kommun
Göteborgs stad	Näringslivets Regelnämnd
Helsingborgs stad	Regelrådet
Herrljunga kommun	Solna stad
Höörs kommun	Statens energimyndighet
Järfälla kommun	Statens fastighetsverk
Kommerskollegium	Stockholms stad
Kyl- och Värmepumpföretagen	Sundbybergs stad
Linköpings kommun	Swedish Heating Boilers and Burners Association
	Svensk Energi
	Svenska Byggingenjörers Riksförbund

Svenska Värmepumpföreningen
Sveriges Arkitekter
Sveriges Byggindustrier
Sveriges Ingenjörer
Sveriges Kommuner och Landsting
Sveriges Skorstensfejarmästares
Riksförbund
Säker Vatten AB
Södertälje kommun
Terminologicentrum
Tranemo kommun
Täby kommun
Umeå kommun
Uppsala kommun
Villaägarnas Riksförbund
VVS-fabrikanternas råd
VVS-företagen
VVS-tekniska föreningen
Västerås stad
Växjö kommun
Åre kommun
Örebro kommun